תורה נבֿיאים וכתובֿים
תּרגום ייִדיש פֿון יהואש

מַלְאָכִי

א 1 די נבֿואה פֿון גאָטס וואָרט צו ישׂראל דורך מַלאָכין:
2 איך האָב אײַך ליב געהאַט, זאָגט גאָט.
און איר זאָגט: מיט וואָס האָסטו אונדז ליב געהאַט?
איז ניט עֵשָׂו יעקבֿס אַ ברודער? זאָגט גאָט,
פֿון דעסטוועגן האָב איך יעקבֿן ליב געהאַט,
3 און עֵשָׂון האָב איך פֿײַנט געהאַט,
און געמאַכט זײַנע בערג אַ וויסטעניש,
און זײַן נחלה פֿאַר מדבר-שאַקאַלן.
4 אויב אֱדוֹם זאָגט:
”מיר זײַנען צעשטערט געוואָרן,
אָבער מיר וועלן ווידער אָפּבויען די חורבֿות“,
האָט גאָט פֿון צבֿאוֹת אַזוי געזאָגט:
זיי וועלן בויען, און איך וועל צעשטערן,
און מע וועט זיי רופֿן דער געמאַרק פֿון שלעכטיקייט,
און דאָס פֿאָלק וואָס גאָט האָט פֿאַרשאָלטן אויף אייביק.
5 און אײַערע אויגן וועלן זען,
און איר וועט זאָגן:
גאָט איז גרויס אַריבער דעם געמאַרק פֿון ישׂראל.

6 אַ זון גיט כּבֿוד אַ פֿאָטער,
און אַ קנעכט זײַן האַר;
איז אויב איך בין אַ פֿאָטער,
אַוווּ איז מײַן כּבֿוד?

און אויב איך בין אַ האַר,
אַווּ איז די מוֹרא פֿאַר מיר?
זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת
צו אײַך, כֹּהנים, וואָס זײַט מבֿזה מײַן נאָמען.
און איר זאָגט: מיט וואָס זײַנען מיר מבֿזה דײַן נאָמען?
7 איר ברענגט אויף מײַן מזבח אומווערדיקע שפּײַז.
און איר זאָגט: מיט וואָס האָבן מיר דיך פֿאַראומווערדיקט?
מיט אײַער זאָגן: דער טיש פֿון גאָט איז נִמאס.
8 און אַז איר ברענגט אַ בלינדס צו שלאַכטן,
איז קיין בייז ניט!
און אַז איר ברענגט אַ הינקעדיקס און אַ קראַנקס,
איז קיין בייז ניט!
גענען עס אַקאָרשט צו דײַן פֿירשט,
צי ער וועט דיך באַוויליקן,
אָדער וועט דיך אויפֿנעמען?
זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת.
9 און אַצוּנד בעט אַקאָרשט בײַ גאָט,
ער זאָל אונדז לײַטזעליקן!
דורך אײַער האַנט איז דאָס געשען;
קען ער אויפֿנעמען דעם פּנים פֿון עמיצן פֿון אײַך?
זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת.
10 וואָלט גאָר ווער פֿון אײַך צושליסן די טירן,
און איר זאָלט ניט אָנצינדן פֿײַער אויף מײַן מזבח אומזיסט!
איך וויל אײַך ניט האָבן,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת,
און וועל ניט באַוויליקן קיין קרבן פֿון אײַער האַנט.
11 וואָרום פֿון אויפֿגאַנג פֿון דער זון און ביז איר אונטערגאַנג
איז מײַן נאָמען גרויס צווישן די פֿעלקער,
און אין איטלעכן אָרט ווערט ווײַרויך געבראַכט צו מײַן נאָמען
און שפּײַזאָפּפֿער ריינע;
ווײַל מײַן נאָמען איז גרויס צווישן די פֿעלקער,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת.
12 און איר פֿאַרשוועכט אים מיט אײַער זאָגן:
דער טיש פֿון גאָט איז אומווערדיק,
און זײַן פּרוכט, זײַן שפּײַז, איז נִמאס.
13 און איר זאָגט: זע, וואָס פֿאַר אַ טירחא!

און איר בלאָזט דערויף,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות;
און איר ברענגט אַ געגזלטס,
און אַ הינקעדיקס און אַ קראַנקס;
און אַז איר ברענגט דעם קרבן,
זאָל איך אים באַוויליקן פֿון אײַער האַנט?
זאָגט גאָט.
14 און פֿאַרשאָלטן זאָל זײַן דער ליסטיקער,
וואָס אין זײַן סטאַדע איז דאָ אַ זָכר,
און ער איז מנַדר און שלאַכט אַ געפֿעלערטס צו גאָט;
וואָרום אַ גרויסער קיניג בין איך,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות,
און מײַן נאָמען איז פֿאָרכטיק צווישן די פֿעלקער.

ב

1 און אַצונד, צו אײַך
איז דערדאָזיקער אָנזאָג, איר כֹּהנים:
2 אויב איר וועט ניט צוהערן,
און אויב איר וועט ניט אַרײַננעמען אין האַרצן,
צו געבן כּבֿוד צו מײַן נאָמען,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות,
וועל איך אָנשיקן אויף אײַך אַ קללה,
און איך וועל פֿאַרשילטן אײַערע געבענטשונגען,
יאָ, איך טו זיי פֿאַרשילטן,
ווײַל איר נעמט ניט צום האַרצן.
3 זעט, איך וועל אָנשרײַען בײַ אײַך אויף דער זריעה;
און איך וועל צעשיטן מיסט אויף אײַערע פּנימער,
דעם מיסט פֿון אײַערע יָום-טובֿ-קרבנות;
און מע וועט אײַך אַוועקטראָגן מיט אים.
4 און איר וועט וויסן אַז איך האָב אײַך געשיקט
דעם דאָזיקן אָנזאָג,
כּדי מײַן בונד זאָל בלײַבן מיט לֵוִי,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.
5 מײַן בונד איז מיט אים געווען
אויף לעבן און פֿריד, און איך האָב זיי אים געגעבן,

אויף מוֹרא, און ער האָט פֿאַר מיר מוֹרא געהאַט,
און פֿאַר מײַן נאָמען האָט ער געאַנגסט.
6 די תּוֹרה פֿון אמת איז געווען אין זײַן מויל,
און קיין אומרעכט האָט זיך ניט געפֿונען אויף זײַנע ליפּן;
אין פֿריד און אין רעכטפֿאַרטיקייט איז ער מיט מיר געגאַנגען,
און פֿיל האָט ער אָפּגעקערט פֿון זינד.
7 וואָרום די ליפּן פֿון כֹּהן דאַרפֿן היטן קענשאַפֿט,
און די תּוֹרה דאַרף מען זוכן פֿון זײַן מויל,
ווײַל דער שליח פֿון גאָט פֿון צבֿאוֹת איז ער.
8 אָבער איר האָט זיך אָפּגעקערט פֿון וועג,
איר האָט געמאַכט שטרויכלען פֿיל אין דער תּוֹרה,
איר האָט פֿאַרדאָרבן דעם בונד פֿון לֵוִי,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת.
9 דרום האָב איך אויך אײַך געמאַכט
נִבֿזה און שָפֿל בײַ דעם גאַנצן פֿאָלק,
ועדליק ווי איר היט ניט מײַנע וועגן,
און שאַנעוועט מענטשן אין געזעץ.

10 איז ניט איין פֿאָטער בײַ אונדז אַלעמען?
האָט אונדז ניט איין גאָט באַשאַפֿן?
פֿאַר וואָס זאָלן מיר פֿעלשן איינער אָן אַנדערן,
צו פֿאַרשוועכן דעם בונד פֿון אונדזערע עלטערן?
11 געפֿעלשט האָט יהודה,
און אומווערדיקייט איז געטאָן געוואָרן
אין ישׂראל און אין ירושָלַיִם,
וואָרום פֿאַרשוועכט האָט יהודה
די הייליקייט פֿון יהוה וואָס ער האָט ליב געהאַט,
און האָט באַמאַנט די טאָכטער פֿון אַ פֿרעמדן גאָט.
12 גאָט וועט פֿאַרשנײַדן בײַ דעם מאַן וואָס טוט דאָס,
אַ רופֿער און אַן ענטפֿערער פֿון די געצעלטן פֿון יעקבֿ,
און דעם וואָס ברענגט אַ קרבן צו גאָט פֿון צבֿאוֹת.
13 און צווייטנס טוט איר אָט וואָס:
איר באַדעקט דעם מזבח פֿון גאָט מיט טרערן.
מיט געוויין און מיט זיפֿצעניש,
ביז ער קען זיך מער ניט קערן צום קרבן,
און אים אָננעמען מיט באַווויליקונג פֿון אײַער האַנט.

14 און איר זאָגט: פֿאַר וואָס? –
ווײַל גאָט איז עדות
צווישן דיר און דער ווײַב פֿון דײַן יוגנט,
וואָס דו האָסט געפֿעלשט אָן איר,
הגם זי איז דײַן חבֿרטע,
און די ווײַב פֿון דײַן בונד.
15 און קיין איינער וועט דאָס ניט טאָן
וואָס האָט אַן איבערבלײַב פֿון גײַסט.
וואָרום וואָס פֿאַרלאַנגט יעטוועדער איינער?
אַ זאָמען פֿון גאָט.
דרום זאָלט איר זײַן אָפּגעהיט אין אײַער געמיט,
און אָן דער ווײַב פֿון זײַן יוגנט זאָל מען ניט פֿעלשן.
16 וואָרום איך האָב פֿײַנט שיידונג,
זאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל,
און דעם וואָס באַדעקט זײַן קלייד מיט אומרעכט,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת;
דרום זאָלט איר זײַן אָפּגעהיט אין אײַער געמיט,
אַז איר זאָלט ניט פֿעלשן.

17 איר האָט מיד געמאַכט גאָט מיט אײַערע רייד,
און איר זאָגט: מיט וואָס האָבן מיר מיד געמאַכט?
מיט אײַער זאָגן: איטלעכער וואָס טוט בייז,
איז גוט אין די אויגן פֿון גאָט,
און זיי וויל ער האָבן;
אָדער, ווּ איז דער גאָט פֿון גערעכטיקייט?

ג 1 זע, איך שיק מײַן שליח,
און ער וועט אָפּראַמען דעם וועג פֿאַר מיר,
און פּלוצלינג וועט קומען אין זײַן טעמפּל
דער האַר וועמען איר זוכט;
און דער שליח פֿון בונד וועמען איר באַגערט,
אָט קומט ער, זאָגט גאָט פֿון צבֿאוֹת.
און ווער קען אויסהאַלטן דעם טאָג פֿון זײַן קומען?
2 און ווער איז דער וואָס קען באַשטיין, ווען ער באַווײַזט זיך?

וואָרום ער איז ווי פֿײַער פֿון דעם שמעלצער,
און ווי לויג פֿון וועשער.
3 און ער וועט זיצן ווי אַ שמעלצער און אַ רייניקער פֿון זילבער,
און וועט ריייניקן די קינדער פֿון לֵוִי,
און זיי לײַטערן ווי גאָלד און ווי זילבער;
און זיי וועלן ברענגען צו גאָט
קרבנות אין גערעכטיקייט.
4 און אָנגעלייגט וועט זײַן בײַ גאָט
דער קרבן פֿון יהודה און ירושָלַיִם,
ווי אין די טעג פֿון אַמאָל,
און ווי אין פֿאַרצײַטיקע יאָרן.
5 און איך וועל גענענען צום משפּט אויף אײַך,
און איך וועל זײַן אַ שנעלער עדות,
אַקעגן די מכשפֿים, און אַקעגן די נואפֿים,
און אַקעגן די וואָס שווערן פֿאַלש,
און אַקעגן די וואָס רויבן דעם לוינאַרבעטער פֿון זײַן לוין,
די אַלמנה און דעם יתום,
און קריוודען דעם פֿרעמדן,
און האָבן ניט קיין מוֹרא פֿאַר מיר,
זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.
6 אָבער איך גאָט ענדער זיך ניט,
און איר קינדער פֿון יעקבֿ וועט ניט פֿאַרלענדט ווערן.

7 פֿון די טעג פֿון אײַערע עלטערן אָן
האָט איר זיך אָפּגעקערט פֿון מײַנע געזעצן, און זיי ניט געהיט;
קערט אײַך אום צו מיר, און איך וועל זיך אומקערן צו אײַך,
זאָגט גאָט פֿון צבָאוֹת.
אָבער איר זאָגט: וועגן וואָס זאָלן מיר זיך אומקערן?
8 צי דאַרף אַ מענטש באַרויבן גאָט,
וואָס איר באַרויבט מיך?
און איר זאָגט: אין וואָס באַרויבן מיר דיך?
אין דעם מעשׂר און דער אָפּשיידונג.
9 איר זײַט מיט אַ קללה פֿאַרשאָלטן,
פֿון דעסט וועגן באַרויבט איר מיך,
דאָס גאַנצע פֿאָלק.
10 ברענגט דעם גאַנצן מעשׂר אין שאַצהויז,

און זאָל זײַן שפּײַז אין מײַן הויז,
און פּרוּווט מיך אַקאָרשט דערמיט,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות,
אויב איך וועל אײַך ניט עפֿענען די פֿענצטער פֿון הימל,
און וועל אײַך ניט אַראָפּגיסן אַ ברכה
ביז איבער גענוג.
11 און איך וועל אָנשרײַען פֿון אײַערטוועגן אויף דעם פֿאַרצערער,
און ער וועט אײַך ניט פֿאַרוויסטן די פֿרוכט פֿון דער ערד,
און אײַער ווײַנשטאָק וועט ניט פֿאַרוואַרפֿן אין פֿעלד,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.
12 און אַלע פֿעלקער וועלן אײַך שאַצן גליקלעך,
וואָרום איר וועט זײַן אַ געווינטשט לאַנד,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.
13 פֿאַרשײַט זײַנען אײַערע רייד קעגן מיר,
זאָגט גאָט.
און איר זאָגט: וואָס האָבן מיר גערעדט אַקעגן דיר?
14 איר האָט געזאָגט: „אומזיסט איז דינען גאָט,
און וואָס קומט אַרויס אַז מיר האָבן געהיט זײַן היטונג,
און אַז מיר זײַנען אומגעגאַנגען פֿינצטער
פֿון וועגן גאָט פֿון צבֿאות?
15 איז, אַצונד שאַצן מיר גליקלעך די מוטוויליקע;
יאָ, אויפֿגעריכט געוואָרן זײַנען די וואָס טוען שלעכטס,
יאָ, זיי האָבן געפּרוּווט גאָט, און זײַנען אַנטרונען געוואָרן“.
16 דענצמאָל האָבן די גאָטספֿאָרכטיקע
גערעדט איינער צום אַנדערן,
און גאָט האָט פֿאַרנומען און צוגעהערט,
און אַ בוך פֿון דערמאָנונג איז אָנגעשריבן געוואָרן בײַ אים,
פֿאַר די וואָס פֿאָרכטן גאָט, און טראַכטן אָן זײַן נאָמען.
17 און זיי וועלן מיר זײַן אַ טײַער אייגנס,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות,
אין דעם טאָג וואָס איך באַשער;
און איך וועל זיך דערבאַרימען אויף זיי,
ווי אַ מאַן דערבאַרימט זיך אויף זײַן זון וואָס דינט אים.
18 און איר וועט ווידער אײַנזען
צווישן דעם צדיק און דעם רשע,
צווישן דעם וואָס דינט גאָט,

און דעם וואָס דינט אים ניט.
19 וואָרום זע, דער טאָג קומט,
ער ברענט ווי אַן אויוון,
און אַלע מוטוויליקע און אַלע וואָס טוען שלעכטס
וועלן זײַן שטרוי,
און אָנצינדן וועט זיי דער טאָג וואָס קומט,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות,
אַז ער וועט זיי ניט איבערלאָזן
אַ וואָרצל אָדער אַ צווײַג.
20 אָבער אײַך, וואָס האָט מורא פֿאַר מײַן נאָמען,
וועט אויפֿגיין די זון פֿון גערעכטיקייט
מיט היילונג אין אירע פֿליגלען;
און איר וועט אַרויסגיין און וועט שפּרינגען
ווי קעלבער פֿון שטאַל.
21 און איר וועט צודריקן די רשעים,
וואָרום זיי וועלן זײַן אַש אונטער אײַערע פֿוסטריט
אין דעם טאָג וואָס איך באַשער,
זאָגט גאָט פֿון צבֿאות.

22 געדענקט די תּורה פֿון מײַן קנעכט משהן,
וואָס איך האָב אים באַפֿוילן אין חורֵבֿ פֿאַר גאַנץ ישׂראל,
חוקים און געזעצן.
23 זעט, איך שיק צו אײַך
אֵלִיָהו {אֵלִיָהוּ?} הנבֿיא,
איידער עס קומט דער טאָג פֿון גאָט,
דער גרויסער און דער מוראדיקער.
24 און ער וועט אומקערן דאָס האַרץ פֿון עלטערן צו קינדער,
און דאָס האַרץ פֿון קינדער צו זייערע עלטערן,
כּדי איך זאָל ניט קומען,
און שלאָגן דאָס לאַנד מיט פֿאַרוויסטונג.

© 2005 Dworkins and Leonard Prager. All Rights Reserved.